

ADRESA Starčevićeva 24 c, Split 21000
RAČUN (IBAN): HR2624070001100579336
OIB 88950229770
MATIČNI BROJ 03143759
E-MAIL info@d-a-s.hr
WEB www.d-a-s.hr

U Splitu, 09.prosinca 2020.

PREDMET: Reakcija DAS-a na planiranu realizaciju uređenja Trga Gaje Bulata

Za razliku od standardnih osvrta i reakcija Društva arhitekata Splita na događanja u domeni prostora grada Splita, ovom prilikom smo odlučili da ćemo dopis u svezi ad hoc realizacije uređenja Trga Gaje Bulata, s obzirom na specifičnost i tužno ponavljanje povijesti, razložiti kroz dva dijela.

Prvi dio će biti osvrt aktualnog vodstva DAS-a kroz arhitektonsku i građansku perspektivu te činjenicu da smo kroz angažman i samu struku osuđeni gledati de facto cirkularna ponavljanja loših odluka i bizarnog ophođenja prema prostorima našeg voljenog grada.

Drugi dio je zapravo prilog, dopis Društva arhitekata Splita iz 2016. na identičan slučaj (zapravo je aktualni pokušaj nastavak priče iz prošlosti) kojeg je pokušala provesti prošla gradska uprava. Važno je naglasiti da ova tema nije samo prostorno značajna, već je i društveno relevantan simbol upitnog upravljanja gradskim prostorima.

Ukratko, 2016. je tadašnji gradonačelnik, u sumraku svog mandata i na temelju proste javne nabave, pokušao „ispod radara“ urediti gradski trg unutar zone A, zone koja je najosjetljivija i najzaštićenija zona u gradu Splitu. Internetom su kružile poluinformacije i nekakvi opskurni 3d prikazi, ništa nije bilo javno iskomunicirano i taj zahvat se htio provesti kao elementarno komunalno uređenje s „ubačenom“ skulpturom. Javnost i struka su to, naravno, osudili uz jasnu deklaraciju da taj prostor grada, s obzirom na važnost i trenutnu neartikuliranost, treba urediti javnim arhitektonskim natječajem i transparentnim pristupom prema javnosti – osim što se radi o civilizacijskom standardu, čvrstog smo stava da svi mi kao građani Splita zaista zaslužujemo da se bilo kakav gradski prostor, a posebno ovako važan, artikulira na najbolji mogući način i s najboljim mogućim rješenjem.

Aktualna situacija, s novim pokušajem javno-nabavnog uređenja nesretnog trga, nam je dodatno nelogična jer je aktualni gradonačelnik, uz sva naša neslaganja kod određenih tema, zaista kroz svoj mandat inzistirao na instrumentu natječaja i upravo oni natječaji koji su provedeni su isproducirali kvalitetna rješenja – od samog uređenja žnjanskog platoa, za koji čekamo da napokon krene u realizaciju (za koju se nadamo da će krenuti) po detaljnom planu koji je napravljen na temelju natječajnog rješenja, pa sve do natječaja Korešnice, po čijem nagrađenom radu slijedi izrada UPU-a te koja će, ako se fizički realizira, biti mjesto kvalitetnog stanovanja u budućnosti.

Poanta je da su procesi arhitektonskih natječaja i samog projektiranja domena gdje mi kao struka možemo ponuditi pomoć i to i radimo, ali da realizacija tih rješenja ipak ostaje ono što definira uspješnost gradskih upravljača – najveći splitski gradonačelnici su upravo ljudi koji su imali sposobnost realizacije zadanih ciljeva te organiziranja efikasne gradske uprave u tu svrhu. Isto tako, u tradiciji i temeljima najboljih rješenja i zahvata unutar grada Splita su upravo arhitektonski natječaji, stručni i civilizacijski instrumenti zahvaljujući kojima smo ostali upisani u povijesti i svjetske

**DRUŠTVO
: ARHITEKATA
SPLITA**

ADRESA Starčevićeva 24 c, Split 21000
RAČUN (IBAN): HR2624070001100579336
OIB 88950229770
MATIČNI BROJ 03143759
E-MAIL info@d-a-s.hr
WEB www.d-a-s.hr

arhitekture – od pojedinačnih građevina kao što je poljudski stadion, pa do urbanističkih i arhitektonskih realizacija kompletnih kvartova.

Od svega navedenog, opet smo u 2020. došli do ad hoc uređenja Trga Gaje Bulata, nemuštih vizualizacija i selektivnih prikaza projekta, bez jasnog isticanja autorstva arhitektonskog dijela te ikakvog jasnog filtera kvalitete. Ukratko, ovaj proces je priznanje statusa privremenog, ad hoc grada i još uvijek se nadamo da se takva degradacija splitskog prostora i društva neće na ovakav način odigrati.

S poštovanjem,

U ime Predsjedništva Društva arhitekata Splita,
Predsjednica Daša Gazde

**DRUŠTVO
: ARHITEKATA
SPLITA**

ADRESA Starčevićeva 24 c, Split 21000
RAČUN (IBAN): HR2624070001100579336
OIB 88950229770
MATIČNI BROJ 03143759
E-MAIL info@d-a-s.hr
WEB www.d-a-s.hr

PRILOG 1

Reakcija DAS-a na provedbu natječaja Izrade umjetničkog rješenja spomenika Gaje Bulata s pripadajućim uređenjem podne površine 2016.

**DRUŠTVO
: ARHITEKATA
SPLITA**

ADRESA: Starčevićeva 24c, 21000 Split
ŽIRO RAČUN: 2330003-1100112463
OIB: 88950229770, MATIČNI BROJ: 03143759
KONTAKT BROJ TAJNIŠTVA: 098208235
KONTAKT E-MAILOVI: info@d-a-s.hr, tajnistvo@d-a-s.hr,
urednistvo@d-a-s.hr, predsjednistvo@d-a-s.hr, masa@d-a-s.hr
WEB ADRESA: www.d-a-s.hr

PREDMET: Reakcija DAS-a na provedbu natječaja Izrade umjetničkog rješenja spomenika Gaje Bulata s pripadajućim uređenjem podne površine

U samom startu, činjenica da je do konkretnih informacija o uređenju trga Gaje bulata podosta teško doći već budi sumnje o želji i potrebi provoditelja za uključivanjem šire stručne i zainteresirane javnosti.

Po našim saznanjima, za trg Gaje Bulata koji se nalazi u Zoni A, najosjetljivijoj i formalno najzaštićenijoj zoni u gradu Splitu, gdje se primjenjuje režim najstrože zaštite povijesnih struktura, proveden je natječaj u kojem su navodno ispunjeni formalni uvjeti po pitanju javne nabave, ali ostaje veliki upitnik je li ovakav krajnje neambiciozan natječaja najbolji izbor za jedan takav prostor, važan trg u staroj gradskoj jezgri, te je li se tako tako zaista na najkvalitetniji način valorizira potencijalni doprinos svih uključenih struka?

Svojevremeno je na mnogo konkretniji javni i otvoreni urbanističko-arhitektonski natječaj za rješenje obuhvata Trga Gaje Bulata izašlo 29 timova (i koji bez obzira na odabir pobjedničkih radova nikada nije doživio daljnju valorizaciju), dok je na aktualnom natječaju prijavljeno 5 radova, što je svakako i produkt minimalne eksponiranosti u medijima i stručnim portalima. Također, „stari“ natječaj je transparentno i potpuno valorizirao opseg, vrstu i kompleksnost zahvata koji se provodi.

Mnogi stručni akteri te u osnovi većina zainteresirane javnosti i građana su za sam natječaj i nagrađeni rad čuli kanalima društvenih mreža i usmene predaje, što je svakako neprihvatljivo s obzirom na to o kojoj se vrsti i važnosti prostora radi.

Nadalje, dobija se dojam da se formalnim nazivanjem aktualnog natječaja „Izradom umjetničkog rješenja spomenika Gaje Bulata s pripadajućim uređenjem podne površine“ u osnovi pokušava maksimalno umanjiti urbanističko-arhitektonska važnost i intezitet zahvata (kao i njegova važnost u odnosu s okolnom urbanom strukturom) te se time bagatelizira arhitektonska struka. Već iz parcijalnih materijala od nagrađenog rada dostupnima javnosti vidljivo je dominantna arhitektonska artikulacija, što je i očekivana situacija s obzirom na hijerarhiju odnosa i prirodu zahvata - monumenti su završni akcenti urbanističkog uređenja, a ne obrnuto. Teze o zanemarivanju arhitektonske struke dodatno potvrđuje zastupljenost arhitekata u ocjenjivačkom sudu; od petoro članova je samo jedan arhitekt.

Uz sve rečeno, sam osvrt na uspješnost nagrađenog rada i ne možemo donositi jer je temeljito sagledavanje rada nemoguće iz materijala dostupnih javnosti, što je još jedan veliki udarac transparentnosti cijelog procesa predmetnog natječaja.

S poštovanjem,

U ime Predsjedništva Društva arhitekata Splita,
Predsjednik Dragan Žuvela

